

ARRATZUKO EROA

Orain dela hogeita hamar urte Arratzu izeneko herrira ero bat iritsi zen.

Udaberria zen eta eguzkiak dir-dir egiten zuen.

Agureak laurogei urte inguru zituen, gorra, txikia, argala, burusila eta beltzarana zen, uztxiak bezalako hortzak zituen zorrotz-zorrotzak, heriskak eta inoiz garbitu bakoak. Makila bat zenamai eskuan eta soinean amantal itxurako alkondara zahar bat eta prakak endi zulatuta zeuzkan. Bere begiradan triste zegoela habantzen zitzaion.

Amatsaldeko zarpietan Lontxe, amonatxoa, egunero-egunero mezatara joaten zen, eta eroa dirako atarian Rusten zuen.

Gau batean amonatxoa buruari bueltak ematen ari zen bitantean, ideia bikaina bururatu zitzaion.

Ahotxoak ejin zuen jasan batzyk hain ondo bihi itxtea eta beste batzyk kale gerrian. Hori zela eta lehenbailehen eneja egokiagoak eta salde beraa eramatara hurbildu zen eroarengana.

Eroa neja sinistu eginik zegoen.

Biharamunean ume talde bat aguretxoari iseka egin ez zirkikatzen hasi zen, horrexegaitik aguretxoa esoturte, zaleparta hotsan eta oihuka aritee zen.

Neza bukatu estean herriko apaizak oihu eta zarata larrak entzun zituen, eta ataria jeiki zen. Han aurkitu zuen gure aguretxoa jipoituta. Frontoitik pilota hotsak zetegela ohar-tu zen abidea. Berehala jolaslekura hurreatu zen eta sermoi galantza bera zien jende guztienaren aurrian. Umeek ondo baino hobeto ikasi zuten ikasgai.

Eroarengana joan eta gorriz zenez parkamen Reinua egun zisten eta zauriak osatzeko botika eman zisten.

Ondutik amarrera janaria umeek ematen zisten, baita Lortxe astotxoa ere. Gainera harrenman festuagoa izan zuten, eta guzti hori ospatzeko merienda bat egin zuten. Bakotzak bere etxetik zeritzasit eramanda.

Ikasgai. honek balio du gure, umeek, jakiteko elkar maitasen behar dugula eta inor ez dugula baglertu behar nahiz eta desberdina izan.

Perretxikotan!

Bazen behin Peio iseneko mutiko koxko bat. Familia gustari inguru ma eainetxe gustatzen zitzaion, baita naturak maten, itxura fruituaz goratzea ere.

Udarkereneko egun euritsu batean, matxoldero besala, Peio ikastola txikiten zenean itxarantz aliatu zen bere amonekin. Etxean sartuta egon beharra baino ez zegoen, kalean egoteko giro txarra zegoen eta!

Etxeko epeltasunen, jolasten zegoen bitartean otea izeki zen.

- Nor da? galdu zuen.

- Aita noiz. Berehala elkarrekin jolosten zuden bitartean, amak esan zien:

- Afani bero-beroa prest dagoenet (afaldu desogn) goset isango zaretetako!

Esan zuen moduan geratu zen. Mahai inguruam zuden berbetan, jaten barreska, kontu-kontari...

Berehala, Peio ahaua sika hori zen eta gurasoei GABONesaren oheratuzen. Hurrengo eguna lanumbata zen. TOK-TOK entzun nuen. Ohea buelta ematerakoan, amaren berbea.

- Goiseko seiak dira eta esnatu zaitez lastantxo! Zerma izanrez beterik dago, eta haise epela salilener, gaur egun zoragarria isango dugula, uste dit eta!

Era nuen eser ulertzen. Atro euroa, gaur ordea, eguskin? Buelta ematerakoan ia-ia ohetik jausi nintzen.

- Noro goa ba?

- Aitak esan dit, biskor-biskor esnakeko basora joateko egun aproposa dela eta.

Hori entzutean solto ejinet txandala jantzi nuen eta auto-

rants aliatu ginen. Seguntasun uholo jarriz eta basorantz gindooszen.
Heldu ginenean, aitak otarra hartu zuen.

- Aita, otarra zertarako behar duru? galdeztu nion.
- Penetrikoot harteko lastana!

Bide zidor batetik gindoosdarenguski borobil-borobilak ikusten zan eta
jende ugari zebilen suhaitxetan/penetrikotan.

Gen ere, horretom hasi ginen. Burumakur nengoz...aitaren oihua!

- Begira, hemen penetrikoo bat dago! Eta bat-batean:
- Ez, mesedez es moarru hor...! -esan zuen penetrikoot.
- Zer da han? Penetrikoot hitz egiten daki! Zer da han? -ulerkaitza be-
netan!
- Ni es naiz penetrikoa, ipotxa baizik!

Hoin Kerkatuta nengozten, ea zer egiten zuen han galdeztu nion.
Ipotxak han bisi zela erantsun zion eta es duelaes familiorik
esta janariait zere.

Hori entzutean, Peioen familia oso triste janizten eta eurekin
biritseko alkera eman zien.

- Ederki! - erantsun zien ipotxak.
- Bainaz - nola deitsen zara? - zer jaten dusu? - esan nion.

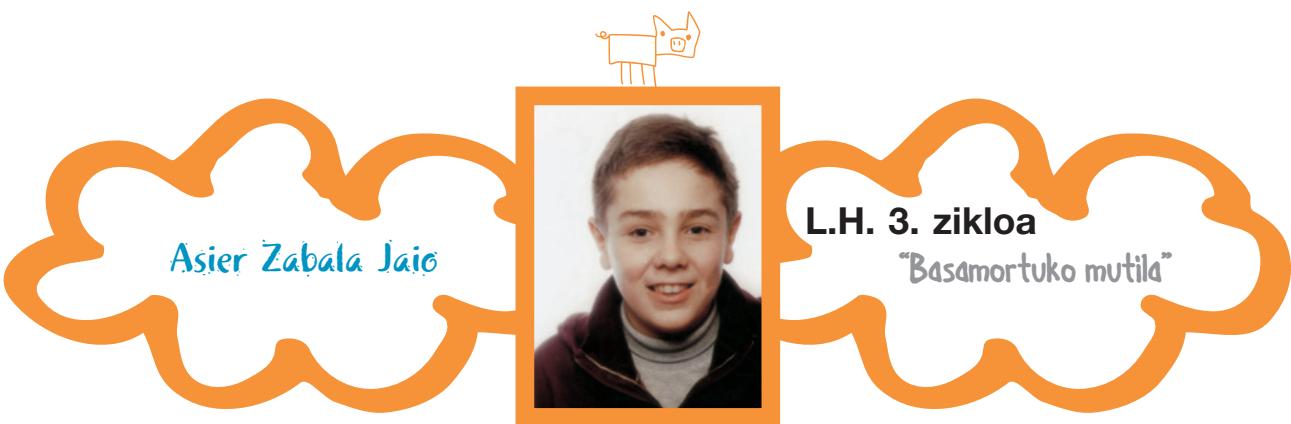
- Ah bai! - Egia da, ahorstu egin zaizt. Ni Pittin izeneko jostua mai eta hostoak jaten ditut. Hain txikia mai senes, es mai zehaitzetara heldzen.
- Lasaitu zaitez! Gure lorategian zehaitz asko dawde eta gukemongo disuzun zuk lehorr durun gusti-gustia.

Etxenako bidean Kontu Kontari joan ginen denot eta abestiat ere abesten genituen. Etxera heldrean Pittini etxe osoa erakutsi nion: su Kaldea, logela, Komuna egongela... Oso posik gerunden, biot elkanekin.

- Eta nik/non egingo dut lo? - galdeztu zuen Pittinek. Lastandurrik esan nion:

- Gain nire logelan egingo dugu lo ita bihor, nik eraikiko disudan egurrenisko etxetxo bortean.
- Nire trako izango da egurrenisko etxetxo hori?
- Bai, bai. Beti egingo dugu lo bertan.

Harrerkeno hori lisi da Pittin egurrenisko etxetxoan gure moduko janaria janet.

BASAMORTUKO MUTILA

Baizean behin John Zeruko mutil bat, hau zaboran bizi ziren. Bere gamelu twisteretako biziaren lehiaketa batean. Biak 11 arte zituzten, izan ere, John jaio zenaren orduan arte jaio ziren gomendua ere eta Johni oparitu zituzten. John gameluetako oso gusilara regoan bere lagun zehotako eta berarekin abentura asko egin zituztakoa. Bere herria oso berantzuaren eta ur gutxi zituen.

Egun batean John jokasten zebilako, bere gamelu twister arrantza hazi ziren eta twister begira regoan lekuantza begiztutu eta hauts pila ikusi zuten, gero eta hurbilago zetozenean hauts multzoa eta Johnek haurreko galdeku zion bere binario beltzuntzatuta:

-Zer da hori?

Bere herria heldu zenean erren hautsia baino besterik ikusten. Handik segundu batzuetara, kobre bat gelditu ziren. Handik inten ziren gizonak John ikustean galdeatu zion:

-Epa mutiko! Zer? Polista da nire Kotrea?

-Baina zerdia Kotrea? Tiamankulu hori?- erantzun trion Johnek.

-Bai, Kotrea bat da. Ez al durr inoiz horrelakorik ikusi?

-Ba ez - erantzun zion Johnek harriturik.

Land Rover urdin batzen, oso polita. Handik momentu batera hirritarrak
hurbilten hasi ziren. Hauk ere oso harrituta eta beledurituta zuden:

- Zertua etori etortzera hona? - esan zion Johnek.
- Ba, Paris Dakar egitera.
- Era zer da hori? - galdu zuen hemitar batek.
- Utertu egiten den Kantera bat da, edo ekin partisonek parte hart dezake - erantzun
zion gideazkik. Baino orain bat dantzat: gasolina bukatu zait eta erin dut
aurrera jarraitu.

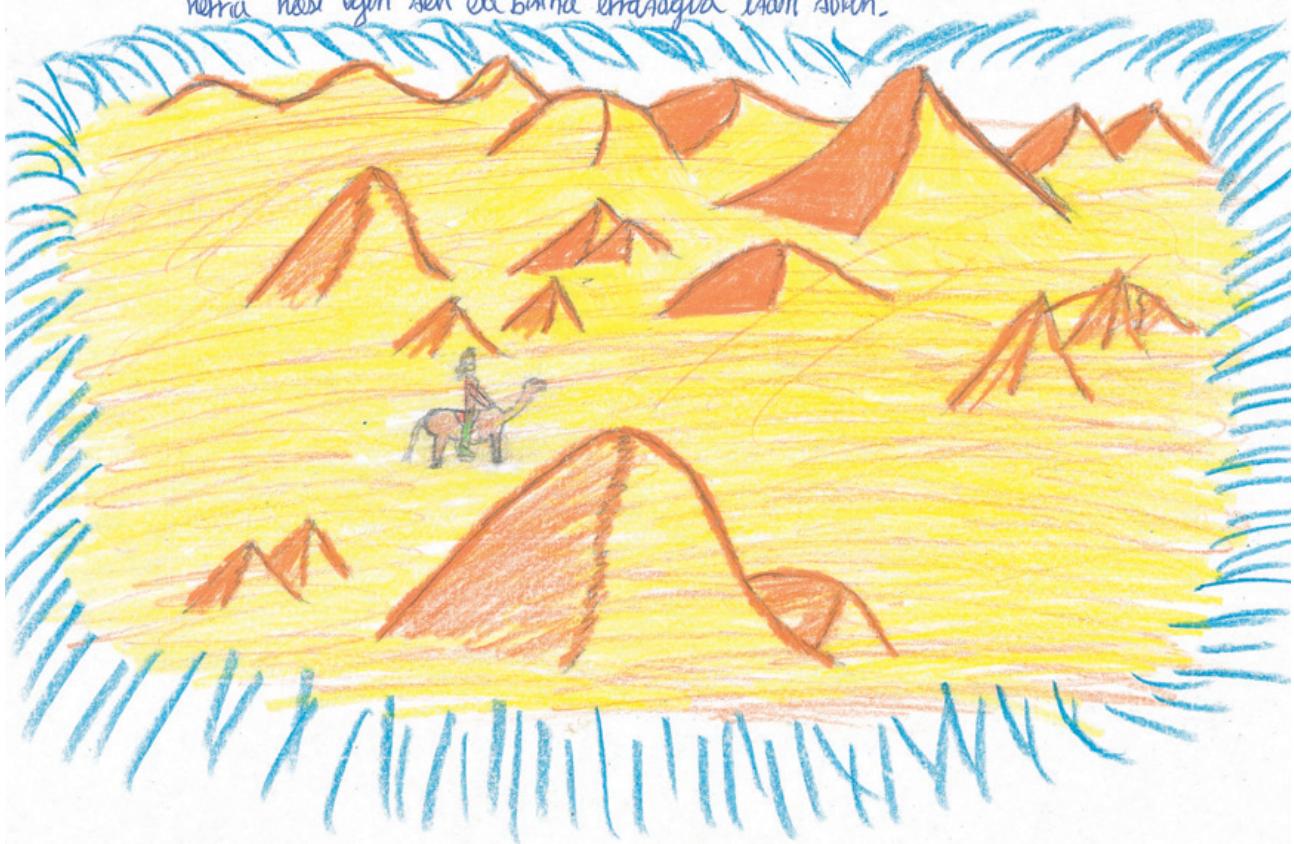
- Etorri nirekin eta gammeluarekin, beste herri handiego batera etamango zait,
ham behar bada zuk behar duzuna egongo da. - esan zion Johnek.

- Mila ester mutiko!!

Johnek twister gammelua eskaini zion eta bea bere autoren gammelu gaineko
igoren. Biak herri handi hortzantza abiatu ziren. Handik oihu batuetara, hir
handi horretan zuden eta ham gasolindegia bat aurkitu zuten. Gizonak poto
handi bat gasolinas zuen eta berriro itzuli ziren herria. Bere kobreari
gasolina ipini zionean, gurtiei eta John agur esan eta eskerrik emango
hen joan zen abiadura gestian.

Hurrengo urtean Paris Dakarra berriro aspatu zener, giron berdina gelditu
zen Johnen herrian hau agurtzeko. Hortik aurrera, John utero bere lagunak
eta Paris Dakar ikustera joaten zen. Gainera bere herrian kate asko gelditzen

zirrenet gasolinariK gabe, herrian gasolindegibit nabeletu zuten eta horrela zehar
herria hazi ogin sen eta bixita errasagoa izan zuten.

Aisia-Zabala Jaiotza
6. maila
Seber Altube iKastola

Lide bertsolaria

Orain dela denbora asko baren Lide iraneko neskato bat. Bera bertsolaria zen baina plazara intxeten semean urduri jarri eta ez zuen ezer lortzen. Lidek ile luze eta horixka zuen, 12 urte zituen eta begi argiak. Oso atsegina zen.

Egun batean umeen bertsolari txapelketa nagusira joan eta poto besterik ez zuen egiten. Urduriegi zegoen jendearen txalo zaparrada horiekkin. Oinak dardarkia zituen, ahots meheas zuen eta ez zituen inor entzuten bere berroak. Txapelketa Herriko plazan zen eta jendea barrez haster zen Lide mikrofono aurrean jantzean. Finalera heldu eta arketen postuan gelditu zen. Ez zegoen bertsolari izateko egina. Mikrofonoa eskuetan hartzean lurrera erortzen zitzaiion, zarata zotar bat eginez. Publikoak alde egin zuen eta bertsolari gehienak Kexaka haster ziren.

Etxera itzultzean eta berroa txapelketa buruan bueltaka zuela, zerbitz entzun zuen! Lapurren bat ote zen? Edo... hiltzaileen bat?

— Ez! Kriskitin maitagarria zen! Lideri Zaguntreko asmoz zetorren. Bat-batean hitz arraro batzek esan zituen:

— Kriskitin, Kriskitin,
Kroskitin, Kreus! —

Pus!

Hitz magikoak ziren! Zertarako ote? Maitagariak Lideri Bertso bat botatzeko esan zion. ESAN ETA EGIN! Inoiz, entzundako Bertsoak politena zen! HARRIGARRIA! Aste batzuen ondoren, beste txapelketa bat zuen. Ohinak zuzen zituen, ahotsa aldu egiten zuen eta ez zitzaion mikrofono-rik erortzen. Eta sinestezina iranik ere txapelketan dena primearan zegoen. Publikoak ez zuel alde egiten. Denak gozatzen zuden.

Aditarenez eta gogoz jarraitzen zuen saioak, bertso azkenak abestuz.

FINALAREN ORDUA ZEN! Nork irabaziko... eta lidek!

« Eta hala bazar edo ez bazar sar dadila Kalabargi eta inten dadila Gernikako plazan. »

Sara Abaunza

Xabier Matilla Navarro

L.H. 3. zikloa

"Josu eta Maritxu"

"Josu eta Maritxu"

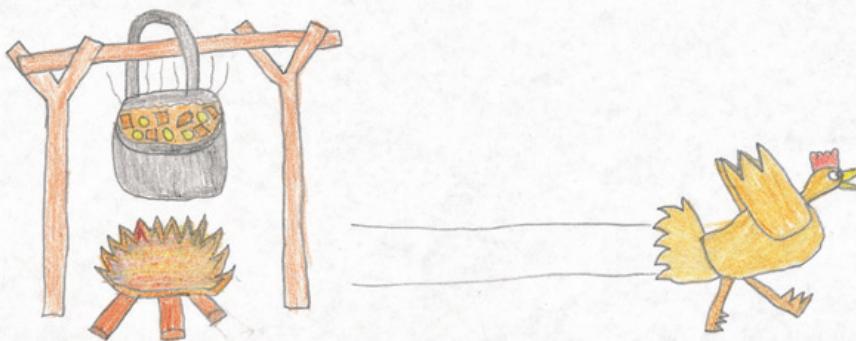
Behin, herri triki eta galdu bateko baserri batean, gizon bat eta bere emaztea bizi ziren. Gizona, Josu deitzen eta Maritxu, bere emaztea. Josu, gizon sendoa eta ipurterrea zen, lan gogorra zuen, mendira joaten baitzen egurra mosten, makina eta aurrerapenik gabe. Maritxu, aldiz, oro atsegina zen eta lan-gilea, etxeko lanatarr eta animaliatarr arduratzen zena.

Egun batean, janaria egiten zegoela, oilo batet iher egin zuen. Konturatu zenean oiloa harrapaten hasi eta bitartean janaria erre zitration. Iosu heldu zenean haserre bizian jarri eta zero e zero ~~oktutu~~ zion:

- Baina nola erre zaiztu barkaria dantadan go-searekin! Bain... hori ume jolasa baita!
  - Bai, baina ... siloak iher egin du... eta nit... erantzun zion Maritxuk apur bat kikilduta.
  - Nola? eta orain gerurra esaten?
- Begira, honelakoik berriro gertatzen barazku etxetik joango naiz eta ez nauzu itxuriko!

Gau osoa, Maritxuk negarrez pasatu zuen. Goiralean, hori gustia entzun zuen lamia batet, bere agintea martxan jarri ondoren, Iosu emakume eta Maritxu giron bihurtu zituen. Honela Iosuri eskarmentu bat eman nahi zion.

Goizean Josu (emakumea) basora joan zen beti berala egorra mostera eta Maritxu (senarra) etxeko lanak egiten hasi zen. Baina janaria egiten zegoela, txerruari ez zion jaramonik egir eta honet opsearen gosetatea apurtu eta ihes egir zuen. Gaur aurrera gertatu zitriaon oiloarekin, ez ziolako janaririk eman, gero eta urrunago joan ziren janarien bila eta susto handia eman zioten.

Orduan konturatu zen bere emarteak egiten zituen lan gurtiak egitea ez zela hain erraza, dantza zen eta lamiari erregez egir zion opurak lehen egon ziren moduan egon ziteren. Iamia konturatu zen Josuk ulertu zuela bere errua eta karu egir zion.

ordutik aurrera Josu astoz ulerkorrangoa da bere emartearekin.

